

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A vidékfejlesztési támogatások rendszere 2014 után

Dr. Maácz Miklós főosztályvezető
Vidékfejlesztési Főosztály

2014. május 16.

A vidékfejlesztési politika céljai

Európa 2020 stratégia

Közös Stratégiai Keretrendszer (CSF)

– lefedi az ERFA-t, EMVA-t, ESZA-t, Kohéziós Alapot és ETHA-t, tükrözi az EU2020 célokat közös tematikai célkitűzésekkel, melyek megvalósítására mindegyik alapon kulcslépéseket határoz meg

Partnerségi Megállapodás

– nemzeti szintű dokumentum mely leírja hogy kerülnek felhasználásra az alapok az EU2020-as célok megvalósítása érdekében

Vidékfejlesztés: EMVA

Egyéb CSF alapok (ERFA, ESZA, Kohéziós Alap, ETHA)

Átfogó témák: *Innováció, Környezet és Klímaváltozás*

Tudástranszfer és innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, erdészetben és vidéken

Versenyképesség és a gazdaságok életképességének növelése, fenntartható erdőgazdálkodás

Az élelmiszer-láncok szerveződésének, mg-i termékek feldolgozásának és az ágazati kockázatkezelés ösztönzése

A mezőgazdasági és erdészeti ökoszisztémák helyreállítása, megőrzése és erősítése

Erőforrás-hatékonyság előmozdítása, alacsony CO₂ kibocsátású és a körny-i kihívásokra rugalmasan reagáló mg, élip.,erdő tám.

Társadalmi kirekesztés, szegénység elleni küzdelem és gazdasági fejlődés előmozdítása vidéken

Vidékfejlesztés tartalma

2007-2013

Támogatási tengelyek

I. tengely - A mezőgazdasági és erdészeti ágazatok versenyképességének javítása

II. tengely - A környezet és a vidék fejlesztése

III. tengely - A vidéki élet minősége és a vidéki gazdaság diverzifikálása

IV. tengely – LEADER

2014-2020

Prioritások

1. kutatás, fejlesztés, innováció, képzés, szaktanácsadás
2. az agrárgazdaság életképességének és versenyképességének fokozása
3. élelmiszerláncok szervezése, termék feldolgozás
4. ökoszisztémák állapotának helyreállítása, biológiai sokféleség, tájak állapotának megőrzése
5. erőforrás-hatékonyság előmozdítása, megújuló energia, éghajlatváltozás hatásainak csökkentése
6. társadalmi befogadás előmozdítása, szegénység csökkentése, gazdasági fejlődés a vidéki területeken

Főbb változások a 2007-2013 időszakhoz képest

- ÚMVP tengelyei megszűnnek
- Egy intézkedés lista – kombinálható intézkedésekkel
- Tematikus alprogramok: fiatal gazdák, rövid ellátási láncok stb.
- Megerősített Együttműködés intézkedés
- Európai Innovációs Partnerségi (EIP) Hálózat
- LEADER koncepció kiterjesztése és megerősítése – Közösségvezérelt helyi fejlesztés: CLLD
- Kockázatkezelési intézkedések átkerülnek a II. pillérbe

Főbb változások a 2007-2013 időszakhoz képest

- „Zöld” intézkedések az EMVA keret 30 %-ából
- Különálló ökogazdálkodás intézkedés
- Zöldítés nem lesz az AKG alapkövetelmény része
- Ekvivalencia - kettős finanszírozás tilos!
- KAT támogatás új neve: természeti hátránnyal érintett területek támogatása - lehatárolt területek nagysága nő
- Erdészeti intézkedések esetén az erdőgazdálkodó lesz a támogatott
- ÁFA támogatható, ha a nemzeti jogszabályok alapján nem igényelhető vissza
- Az n+2 szabály n+3-ra változott, ennek különösen a 2014-es átmeneti év allokációja esetén lesz jelentősége

EMVA társfinanszírozási arányok

Maximális EMVA hozzájárulás mértéke:

- Kevésbé fejlett régiók: 85%
- Fejlett régiók (Közép-Magyarország): 53%
- „Zöld” intézkedések (minden régióban) : 75%
- Tudásátadás; Termelői csoportok; Együttműködés; LEADER:
 - Fejlett régiók: 80%
 - Kevésbé fejlett régiók: 90%
- Pénzügyi eszközök; I. pillérből átcsoportosított összegek: 100%

A Vidékfejlesztési Program prioritástengelyei és fókuszterületei

1. A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdészetben és a vidéki térségekben

1.a Az innovációnak és a tudásbázis gyarapításának az ösztönzése a vidéki térségekben.

1.b A kapcsolatok erősítése a mezőgazdaság és az erdészet, valamint a kutatás és az innováció között.

1.c Az egész életen át tartó tanulás és a szakképzés előmozdítása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban.

2. A gazdaságok életképességének és versenyképességének fokozása, innováció és fenntartható erdőgazdálkodás elősegítése

2.a A mezőgazdasági üzemek gazdasági teljesítményének növelése és a szerkezetátalakítás és modernizáció ösztönzése, különös tekintettel a piaci részvétel és orientáció növelésére, valamint a mezőgazdasági diverzifikációra

2.b A generációs megújulás előmozdítása a mezőgazdasági ágazatban.

3. Az élelmiszerláncok szervezése, ideértve a mezőgazdasági termékek feldolgozását és értékesítését, állatjólétnek és kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása

3.a Az elsődleges termelők megfelelőbb integrálása az élelmiszerláncba a helyi piacokon és a rövid ellátási láncokon keresztül folytatott promóció, a termelői csoportok és a szakmaközi szervezetek révén.

3.b A mezőgazdasági üzemekben megvalósuló kockázatkezelés támogatása.

4. A mezőgazdaságtól és az erdészettől függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása

4.a A biológiai sokféleségnek többek között a Natura 2000 területeken és a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás tekintetében történő helyreállítása és megőrzése, valamint az európai tájak állapotának helyreállítása és megőrzése.

4.b A vízgazdálkodás javítása.

4.c A talajgazdálkodás javítása.

5. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony széndioxid kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban

5.a A mezőgazdaság általi vízfelhasználás hatékonyságának fokozása.

5.b A mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának fokozása.

5.c A megújuló energiaforrások, a melléktermékek, a hulladékok, a maradványok és más, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok biogazdasági célokra történő szállításának és felhasználásának megkönnyítése.

5.d A mezőgazdaságból származó dinitrogén-oxid- és metánkibocsátás csökkentése.

5.e A szénmegkötés előmozdítása a mezőgazdaságban és az erdészetben.

6. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben

6.a Segítségnyújtás a diverzifikáláshoz, új kisvállalkozások alapításához és a munkahelyteremtéshez.

6.b A helyi fejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben.

6.c Az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőbbé tétele, használatának előmozdítása, és minőségének javítása a vidéki térségekben.

Az új hétéves pénzügyi keretről szóló megállapodás főbb számai (Mrd euró)

	2007-2013	2014-2020	Változás	Változás (%)
EU teljes költségvetése	994	960	-34	97
KAP költségvetés	421	373	-48	89
Közvetlen támogatások (és piaci intézkedések)	319	278	-41	87
Vidékfejlesztés	98	85	-13	87
Magyarországra jutó KAP támogatás	10,4	12,3	1,9	118
Magyarország részesedése a KAP támogatásokból (%)	2,36	3,19	0,83	135
Magyarország közvetlen támogatási allokációja	6,6	8,8	2,3	135
<i>Magyarország vidékfejlesztési allokációja</i>	3,9	3,5	-0,4	89

Forrás: Az AKI Agrárpolitikai Kutatások Osztályán készült számítások az MFF megállapodás alapján

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM PRIORITÁSTENGELYEI

1. A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdészetben és a vidéki térségekben

A prioritástengely az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

1. **K + F** szintje alacsony, **nem igény orientált**, területileg centralizált.
2. **Alacsony innováció és tudástranszfer**, különösen a KKV-k szintjén.
3. Hazai agrárvállalatok, élelmiszeripari és erdészeti **vállalkozások K+F+I aktivitása alacsony**, jellemzően nem tartanak fenn kutatórészlegeket, az állami szerepvállalás csökken.
4. A hazai, iskolarendszerű (agrár) **felsőoktatás, szakképzés** egyre **kevésbé igény-, ill. szükséglet és gyakorlat orientált**.
5. **Szakképzettség hiánya**. Gazdálkodók alacsony iskolázottsága, környezetgazdálkodási szaktudásának hiánya, hiányzó információk.

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM PRIORITÁSTENGELYEI

2. A gazdaságok életképességének és versenyképességének fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa és valamennyi régió esetében, az innovatív mezőgazdasági technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás elősegítése

A prioritástengely az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

1. A mezőgazdaság kibocsátásán belül **arányeltolódás a szántóföldi növénytermesztés irányába**. Kihasztnátlan potenciálok a **kertészet** területén. A legelőterületre alapozott állattenyésztés a potenciáltól elmarad. **Alacsonyfokú diverzifikáció**.
2. Forráseloszlás-koncentráció, valamint a kedvezőtlen makrogazdasági környezet miatt műszaki-technológiai lemaradás, **tőkehiány az állattenyésztési és kertészeti ágazatokban**.
3. Az állattenyésztő ágazatokra jellemző kétpólusú üzemi szerkezet, valamint az ágazat szereplői közötti jövedelempozíciós különbségek erősödése.
4. A **feldolgozás versenyképességi és szerkezeti problémái** (amortizáció szintje alatti befektetés, műszaki-technológiai lemaradás, elmaradott marketing).
5. Alacsony szintű **horizontális és vertikális együttműködések**.
6. Gazdatársadalom elöregedése, fiatal gazdálkodók alacsony aránya.

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM PRIORITÁSTENGELYEI

3. Az élelmiszerláncok szervezése, ideértve a mezőgazdasági termékek feldolgozását és értékesítését, állatjólétnek és kockázatkezelésnek a mezőgazdaság terén történő előmozdítása

A prioritástengely az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

1. Az élelmiszer-termékek globális árérzékenysége és az árak hullámzása miatti hazai termelői és feldolgozó vállalkozások **piaci kitettsége**.
2. Alacsony **termelői és termék-előállítói szervezettség** az élelmiszerláncban.
3. A **kiskereskedelmi láncok koncentrációjának** és piacbefolyásoló képességének növekedése.
4. Kevés számú és alacsony szintű **horizontális és vertikális vállalati együttműködések**.
5. **Helyi és közvetlen értékesítés** alacsony aránya.
6. Kisebb gazdaságokban és feldolgozó vállalkozásokban a **korszerű vállalkezési és általános gazdaságvezetési ismeretek és szemlélet hiánya**, különösen a kockázatkezelés terén.
7. A növekvő piaci kockázatok kezelésére (kockázatok csökkentésére) **pénzügyi eszközök** kidolgozása.
8. A mezőgazdasági termelés kiegyensúlyozott jövedelemviszonyait veszélyeztető klimatikus kockázatok miatti **hozamingadozás csökkentése**.

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM PRIORITÁSTENGELYEI

4. A mezőgazdaságtól és az erdészettől függő ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása

A prioritástengely az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

1. Kedvezőtlen irányú vízgazdálkodási gyakorlat, vízkészletekkel való nem megfelelő vízgazdálkodás, **tájpgazdálkodási keretbe helyezett vízgazdálkodás hiánya.**
2. Diffúz tápanyagoktól és vegyszerektől **terhelt felszíni vizek.**
3. **Kedvezőtlen talajhasználat**, a talaj megújuló képességét meghaladó mértékű használata, leromlása. A talajvédelmi intézkedések aránya nem elégséges.
4. **Kedvezőtlen faj és korösszetételű erdők**, valamint a klímaváltozásnak való nagyfokú kitettség.
5. A természeti értékek megőrzése szempontjából fontos területek, élőhelyek megőrzése jelentős részben aktív kezelést igényel. A természeti területek aránya és a biológiai sokféleség lecsökkent, az **ökoszisztéma-szolgáltatások gyengültek.** Idegenhonos, inváziós fajok terjedése.
6. Alacsony szintű **fogyasztói egészség-és környezettudatosság.**

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM PRIORITÁSTENGELYEI

5. Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony széndioxid kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatban

A prioritástengely az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

1. Klímaváltozásnak való nagyfokú kitettség, klímaváltozáshoz történő adaptáció, illetve mitigáció alacsony foka, valamint annak ösztönzésének elmaradása.

2. Elavult telepi öntözési infrastruktúra.

3. Fosszilis energiafüggőség és **alacsony energiahatékonyság**. (mezőgazdasági termelő épületek)

4. Erőforrás-gazdálkodás nem kielégítő: elavult technológiák, állatelhelyezési és trágyakezelési problémák.

5. A **helyi megújuló energiaforrások**, erdei biomassza, a melléktermékek, nem élelmiszer jellegű nyersanyagok **energiacélú felhasználási aránya alacsony**.

6. Erőforrás-hatékonyság gyengeségei az élelmiszeriparban (alapanyag- energia- és vízfelhasználás fenntarthatósága és hatékonysága).

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM PRIORITÁSTENGELYEI

6. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben

A prioritástengely az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

1. **Kedvezőtlen szocio-demográfiai** és egyéb kapcsolódó térségi **trendek:**

Fiatalok elvándorlása; elöregedés; romló egészségi állapot; újratermelődő mélyszegénység; növekvő helyi szolgáltatáshiány; kulturális örökség eróziója; szétesett helyi közösségek.

2. **Vidéki helyi gazdaság** gyenge, kezdetleges és szervezetlen:

Fejletlen és gyenge KKV szektor; helyi termelés-fogyasztási kapcsolatok hiánya; helyi termékek hiánya; innováció hiánya; együttműködések hiánya, gyenge hálózatosodás; turisztikai potenciál gyenge kihasználtsága; helyi agro-biodiverzitás kihasználtsága minimális.

3. **A fenntarthatósági, klíma adaptációs szempontoknak való megfelelés gyenge:**

Teljes fosszilis energiafüggőség; természeti erőforrások degradációja (helytelen, lefolyásgyorsító vízgazdálkodás, talajpusztulás, biológiai sokféleség csökkenése); pazarló gazdálkodás (energia, ivóvíz, ételmeztelenség, hulladékok).

4. Jelentős és tovább **növekvő területi fejlettségi különbségek** a vidéki térségek rovására.

5. Vidéken élők által elérhető **jövedelemforrások jövedelmezőségi szintje alacsony**, szegénység.

6. Vidéki **munkanélküliség**, az aktív korú inaktív koncentrációja a vidéki területeken.

7. Helyi **infrastruktúra gyengesége. Szolgáltatáshiány** a vidéki területeken.

8. **IKT kapacitás és használat alacsony szintű.** Az IKT működtetéséhez, használatához szükséges megfelelő humán erőforrás hiánya.

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM KERETÉBEN MEGVALÓSULÓ SPECIÁLIS FEJLESZTÉSI MODULOK

I. Közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD)

- Több uniós alap bevonására épül
- Helyi szereplők vidékfejlesztési kapacitását erősíti
- Helyi Fejlesztési Stratégiákra alapozott beruházásokat, fejlesztéseket valósít meg
- **Az eszköz segítségével:**
 - helyi szinten, közösségvezérelt megközelítésben kezelhetőek a területi problémák;
 - a területi fejlődési potenciálok kihasználása támogatható.
- **Az eszköz az alábbi hazai gazdaság és társadalomfejlesztési célokat segítheti:**
 - vidéki térségek fejlesztése:**
 - Kedvezőtlen szocio-demográfiai és egyéb kapcsolódó térségi trendek;
 - Vidéki helyi gazdaság megerősítése,
 - A fenntarthatósági, klíma adaptációs szempontoknak való megfelelés;
 - várostérségek és városrészek integrált és fenntartható fejlesztése.**

VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM KERETÉBEN MEGVALÓSULÓ SPECIÁLIS FEJLESZTÉSI MODULOK

II. Tematikus alprogramok

1. Fiatal gazdálkodók tematikus alprogram

Vállalkozási tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás olyan fiatal mezőgazdasági termelők számára, akik **első alkalommal kezdenek gazdálkodásba** mezőgazdasági üzemben. **Gazdaságátadás ösztönzése** olyan idős gazdálkodók esetében, akik átadják gazdaságukat fiatal termelőknek. **Beruházások és szaktanácsadási-képzési** tevékenységek igénybe vétele esetén speciális szabályok **kidolgozása a fiatal gazdálkodókra** (pl. támogatásintenzitás); **farmgyakornoki program** támogatása; bemutató gazdaságok támogatása. **Inkubátorházak**, mezőgazdasági vállalkozások elindításának segítése.

2. Rövid ellátási lánc tematikus alprogram

A tematikus alprogram a **rövid ellátási láncok kialakítását, szervezését, promócióját** és a **termelői részvétel elősegítését** tűzi ki célul. A „rövid ellátási lánc” az együttműködés, a helyi gazdasági fejlesztés, valamint a termelők és a fogyasztók közötti szoros földrajzi és társadalmi kapcsolatok iránt elkötelezett, kevés számú gazdasági szereplő által alkotott ellátási lánc. A következő években kiemelt figyelmet kell fordítani, hogy a helyi – többek között a saját termelésű – élelmiszerek arányának növelésére.

LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK (CLLD - KÖZÖSSÉGVEZÉRELT HELYI FEJLESZTÉS)

LEADER 1.: A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok hatásainak enyhítése

1. A szegénység enyhítését célzó innovatív, komplex, felzárkózást és befogadást célzó programok /projektek megvalósítása. A helyi szociális munka kapacitásainak erősítése, helyi szükségletekre szabott közösségi megoldások kialakítása. A helyi közösségek szociális érzékenységének, a generációk és a társadalmi csoportok kapcsolatainak erősítését szolgáló tevékenységek, közösségfejlesztés. Speciális, a helyi szükségletek szerinti képzések szervezése, készségfejlesztés tartós munkanélküliek, szegénységben élők számára, a munkaerőpiaci integrációt szolgáló foglalkoztatás feltételeinek támogatása.
2. Gyermekek iskolai és iskolán kívüli nevelésének fejlesztése, a gyakorlatorientált, a pályaválasztást megalapozó programok, gazdálkodási ismeretek feltételeinek megteremtése, bevezetése.
3. Alapszolgáltatásokat kiegészítő települési szolgáltatások fejlesztése. Szabadidős, kulturális tevékenységekkel kapcsolatos közösségi infrastruktúra, többfunkciós közterek kialakítása, fejlesztése.
4. A fiatalok helyben tartását és a betelepülést ösztönző fejlesztések, beleértve az oktatáshoz, egészségügyhöz és szociális munkához kapcsolódó feladatok ellátása érdekében lakhatás biztosítását, vállalkozások inkubációját, valamint a munkavállalást elősegítő programokat. A fiatalok mobilitását segítő programok, képzések.
5. A vidéki szellemi és közösségi élettel kapcsolatos programok, képzések, közösségi kezdeményezések, tevékenységek (táborok, kiállítások) helyi társadalmi akciók támogatása, közösségfejlesztés, a fentiekhez kapcsolódó eszközfejlesztés.
- 6. Kulturális (beleértve az épített környezetet) és természeti örökség megőrzése és hasznosítása.

LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK (CLLD - KÖZÖSSÉGVEZÉRELT HELYI FEJLESZTÉS)

LEADER 2.: Helyi gazdaság megerősítése

1. Mikro- és kisvállalkozások elindításának, fejlesztésének ösztönzése, vállalkozási inkubáció, innovatív megoldások alkalmazásának elősegítése, a magasabb hozzáadott értékű, minőségi termék-előállítást szolgáló képzés, közös infrastruktúra kialakítása, a hálózatosodás segítése.
2. A helyi termelési-fogyasztási rendszerek létrehozása, megerősítése, beleértve a helyi termékek fejlesztését, a termékértékesítés lehetőségét kínáló értékesítő helyek fejlesztését, a potenciális helyi fogyasztók beszerzési és fogyasztási kultúrájának befolyásolását célzó közösségi akciók támogatását, a REL és FIG alprogramba történő csatlakozás ösztönzését, a csatlakozás feltételeinek megteremtését.
3. A helyi háztáji integrációs rendszerek kialakításának ösztönzése: a kizárólag szociális/rehabilitációs célból saját fogyasztásra, illetve részleges piaci kibocsátásra történő kisléptékű mezőgazdasági termelő tevékenység kiterjesztése, beleértve a termelési eszközök/anyagok beszerzését lehetővé tevő induló támogatás, feldolgozó infrastruktúra kialakítását, képzés, tanácsadás, a termelés helyi szintű koordinációja.
4. A vidéki térségek idegenforgalmi specifikumaira pl. a természeti környezet, gazdálkodás, hagyományok, gasztronómia, vidékhez köthető szabadidős tevékenységekre, sportokra építő turisztikai fejlesztések. Egyedi élményeket nyújtó, specifikus vendégigényekhez alkalmazkodó tematizált turisztikai termékcsomagok kialakítása. Turisztikai hálózati infrastruktúra elemek fejlesztése. Turisztikai szolgáltatások hálózatos fejlesztése és/vagy marketingje (tervezés, animáció, működés, promóció) és ehhez kapcsolódó beruházások.

LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK (CLLD - KÖZÖSSÉGVEZÉRELT HELYI FEJLESZTÉS)

LEADER 3.: A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás kialakítása és a klímareziliencia fejlesztése

1. A helyi felnőtt lakosság körében (különösen agrárium) végzett, klíma és környezettudatosságot fejlesztő szemléletformáló akciók és a helyi gyermekek klíma és környezettudatosságának megalapozását szolgáló tevékenységek az óvodai, iskolai és iskolán kívüli oktatás-nevelési lehetőségek kihasználásával. Egyéb kapcsolódó közösségi kezdeményezések és helyi társadalmi akciók támogatása.
2. A helyi fenntarthatósági és alkalmazkodási stratégia kialakítása közösségi tervezéssel a széleskörű elfogadás érdekében. Szükség esetén egy-egy környezeti kihívás, vagy kezelési alternatíva alaposabb vizsgálata, mérése.
3. Innovációs brókertevékenység a környezetgazdálkodás területén. A fenntarthatóság és a klímareziliencia fejlesztéshez kapcsolódó innovációs tevékenység a speciális helyi kihívások és megoldási elképzelések vizsgálatával, a megfelelő tudományos és mérnöki input igények azonosításával és az ennek alapján kiválasztott közreműködők bevonásával.
4. Az élőhely és tájkarbantartáshoz szükséges, a környezeti monitoring tevékenységet segítő, valamint a szélsőséges meteorológiai események következményeinek kezelésére alkalmas műszer és eszközkapacitások létrehozása, ezek működtetésére helyi ökológiai szolgálatok, tudásközpontok kialakítása a helyi civil szervezetekre alapozva.
5. Kisléptékű, kísérleti és/vagy bemutató jellegű beavatkozások megvalósítása a helyi alkalmazkodási terveknek megfelelően, pl. klímarezilienciát fejlesztő kultúrák, művelésmódok kísérleti bevezetése, helyi anyagokra/hagyományokra alapozott építészeti megoldások, élőhely rehabilitáció vagy kialakítás, pufferezónák létrehozása, kisebb vízvisszatartást szolgáló projektek.

LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK (CLLD - KÖZÖSSÉGVEZÉRELT HELYI FEJLESZTÉS)

LEADER 4.: A Helyi Akciócsoportok együttműködéseinek előkészítése és megvalósítása

Az együttműködések keretén belül támogatás nyújtható:

1. Speciális tudás, tapasztalat, gyakorlat átvételéhez, alkalmazásához
2. Több térség termékeit, szolgáltatásait érintő közös minőségi rendszerek és marketing kialakításához
3. Több térséget érintő, a közszolgáltatások körén kívüli közösségi célú szolgáltató rendszerek kialakításához
4. Szellemi, kulturális, közösségi életet élénkítő közös kezdeményezések megvalósításához.

Termelő tevékenység támogatása a térségi együttműködés keretében nem finanszírozható.

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Dr. Maáczi Miklós
Főosztályvezető
Vidékfejlesztési Főosztály